

**CĂTRE,
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII,**

Subscrisa **Asociația “Forumul Judecătorilor din România”**, persoană juridică de drept privat, independentă, nonprofit, neguvernamentală și apolitică, asociație profesională a judecătorilor, care își propune să contribuie la progresul societății prin acțiuni ce au drept scop realizarea unei justiții independente, imparțiale și performante, afirmarea și apărarea independenței justiției față de celelalte puteri ale statului, precum și prin inițierea, organizarea, sprijinirea, coordonarea și realizarea de proiecte privind îmbunătățirea, modernizarea și reformarea sistemului de administrare a justiției, formulează prezenta

**CERERE DE APĂRARE A INDEPENDENȚEI
SISTEMULUI JUDICIAR ȘI, ÎN SPECIAL,
A JUDECĂTORILOR ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**

față de afirmațiile recente ale Primului-ministru al Guvernului României, doamna Vasilica-Viorica Dăncilă, ale Ministrului Afacerilor Interne, doamna Carmen Daniela Dan, dar și ale domnului senator Iulian Claudiu Manda, din data de 21 iunie 2018, respectiv ale Ministrului Justiției, domnul prof. univ. dr. Tudorel Toader, din data de 22 iunie 2018, în privința cărora considerăm necesară intervenția neîntârziată a Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de garant al independenței justiției, pentru următoarele motive:

Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Penală, prin sentința pronunțată la 21 iunie 2018, în dosarul nr. 2628/1/2016, nedefinitivă, a dispus, cu majoritate, în baza art.25 din Codul penal 1969 raportat la art.132 din Legea nr.78/2000 în referire la art.248 din Codul penal 1969 și cu aplicarea art.5 din Codul penal, pentru comiterea infracțiunii de abuz în serviciu sub forma instigării, condamnarea inculpatului Dragnea Nicolae Liviu, președintele Camerei Deputaților, la pedeapsa principală de 3 ani și 6 luni închisoare.

Cu referire la această hotărâre judecătorească, mai mulți membri ai guvernului, alături de primul-ministru, precum și un senator, au reacționat public, după cum urmează:

Doamna Vasilica-Viorica Dăncilă a afirmat următoarele:¹ *”Decizia instanței de judecată în cazul președintelui PSD ne arată că modul în care în România se*

¹ A se vedea pagina web <http://www.mediafax.ro/politic/viorica-dancila-decizia-prin-care-liviu-dragnea-a-fost-condamnat-arata-ca-legea-este-in-romania-inca-sub-influenta-arbitrariului-17282112> [consultată ultima dată la 22.06.2018].

aplică legea este încă sub influența arbitrariului. Liviu Dragnea a fost condamnat pentru o faptă prevăzută de un articol pentru care există deja o decizie a CCR că trebuie modificat pentru a fi în acord cu regulile Constituției. **Într-un stat democratic, incertitudinile nu au ce căuta în înfăptuirea actului de justiție, iar atât timp cât există decizii ale CCR pe care unii judecători le acceptă, alții nu, nu ne putem gândi decât că această hotărâre de condamnare nu se va menține și după recursul din apel.**² Cred cu tărie în nevinovăția președintelui PSD și îl asigur de toată susținerea mea la conducerea partidului și a Camerei Deputaților – aceasta este singura atitudine corectă pentru respectarea prezumției de nevinovăție, așa cum ne cere Comisia Europeană, prin Directiva 2016/343.”

Doamna Carmen Daniela Dan a precizat:³ "Cumpătarea este o dovadă de înțelepciune și, atât timp cât lupta nu s-a dus până la capăt, consider că este mai bine să taci inteligent, decât să jubilezi gratuit... Nu este pentru prima dată când eu și colegii mei de partid trebuie să ne arătăm unitatea și tăria de caracter în fața unor momente grele. Am fost și voi fi alături de președintele partidului, Liviu Dragnea, și sunt convinsă că, până la final, își va demonstra nevinovăția. Nu este o decizie definitivă! **Este evident că această sentință este una politizată. Este răspunsul vindictiv nu numai la presiunea străzii, ci și la încercarea autorităților legislative și executive de a reforma statul de drept, acela real!** De a armoniza legislația respectând Constituția și deciziile CCR, așa cum se întâmplă în orice democrație autentică!"

Domnul prof. univ. dr. Tudorel Toader a afirmat următoarele:⁴ „Am auzit că doi judecători au făcut majoritatea pentru condamnare, că unul a avut opinie separată, că nu au luat în considerare decizia Curții Constituționale. **Vă spun cu deplină convingere că o decizie a CCR nu poate să nu fie luată în considerare chiar dacă legiuitorul nu pune legea de acord (...)** Nu emit puncte de vedere fără să fi citit motivarea. Nu cred că un judecător nu ia în considerare o decizie a CCR”. (...) „Mulți sunt condamnați în primă instanță și după aceea sunt achitați”.

În aceeași împrejurare, **domnul senator Iulian Claudiu Manda** a precizat: „Liviu Dragnea a fost condamnat încă înainte de aflarea deciziei de astăzi a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție. Dovadă stă întreaga punere în scenă a acestei piese: amânările sentinței, pregătirea manifestațiilor pe facebook, mobilizarea pentru proteste în stradă, citirea sentinței la oră de maximă audiență și creșterea tensiunii prin citirea sentinței lui Dragnea la sfârșitul ședinței. Nu este întâmplătoare nici depunerea moțiunii de cenzură împotriva guvernului Dăncilă, fix cu o zi înainte de pronunțarea sentinței. Se pare că așa înțeleg să acceadă la putere cei care nu au reușit să câștige alegerile cinstite, prin votul românilor. Din fericire, decizia nu este

² Formularea privește, așa cum se poate deduce, în lipsa unei rigori juridice necesare, introducerea căii de atac a apelului.

³ A se vedea pagina web <https://www.stiripesurse.ro/carmen-dan-cumpatarea-este-o-dovada-de-intelepciune-si-atat-timp-cat-lupta-nu-s-a-dus-pana-la-ca-1272436.html> [consultată ultima dată la 22.06.2018].

⁴ A se vedea pagina web <https://www.hotnews.ro/stiri-esential-22524303-toader-dup-condamnarea-lui-dragnea-nu-cred-judec-tor-nu-considerare-decizie-cur-constitu-ionale.htm> [consultată ultima dată la 22.06.2018].

definitivă, **iar cei care vor judeca apelul trebuie să respecte decizia CCR, ceea ce înseamnă achitarea**, nu doar pentru președintele PSD, ci pentru toate celelalte persoane care au fost condamnate în primă instanță. Până la pronunțarea deciziei finale, președintele PSD beneficiază de prezumția de nevinovăție iar partidul îl susține în continuare. Cei care cer demisia sa, înainte de pronunțarea unei decizii finale, încalcă grav Constituția României, Directivele Europene și standardele Comisiei de la Veneția, care garantează, prin prevederile lor, prezumția de nevinovăție. Pentru a duce la bun sfârșit programul de guvernare și reforma justiției, cu transpunerea în legislație a deciziilor CCR, CEDO și Directivele Europene, Liviu Dragnea trebuie să rămână la conducerea partidului și a Camerei Deputaților!⁵

Duritatea discursului politic indicat, pornind de la concepte de „sentință politizată”, „răspuns vindicativ al justiției la presiunea străzii și la încercarea autorităților legislative și executive de a reforma statul de drept, acela real”, „aplicarea legii sub influența arbitrariului”, „punere în scenă a acestei piese: amânările sentinței, pregătirea manifestațiilor pe facebook, mobilizarea pentru proteste în stradă, citirea sentinței la oră de maximă audiență și creșterea tensiunii prin citirea sentinței lui Dragnea la sfârșitul ședinței”, respectiv „o decizie a CCR nu poate să nu fie luată în considerare chiar dacă legiuitorul nu pune legea de acord”, departe de a reprezenta o expresie a prezumției de nevinovăție, în raport de care niciun subiect de drept nu se poate îndoii, cât timp nu s-a pronunțat o hotărâre rămasă definitivă, reprezintă un derapaj extrem de grav de la principiile democrației și conturează imaginea unei amenințări serioase la independența justiției, în principal cu privire la judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție, acuzați de partizanat politic, de înscenări cu privire la soluționarea dosarului și cărora li se dau sfaturi cu privire la aplicarea legii sau a deciziilor Constituționale, în posibila cale de atac, tocmai de reprezentanți de seamă ai puterii executive sau legislative.

În analiza aspectelor care fac obiectul cererii de apărare a independenței sistemului judiciar, trebuie pornit de la dispozițiile constituționale și legale care consacră independența și imparțialitatea sistemului judiciar, precum și a celor care garantează libertatea de exprimare.

În conformitate cu dispozițiile art.133 alin.1 din Constituția României, precum și ale art. 1 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, **Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției.**

Conform art.75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată, **„Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea.”**

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite prin art. 124 alin. 3 și art. 132 alin. 1 din Constituție, art. 2 alin. 3 și art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și de art. 3 alin. 2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

⁵ A se vedea pagina web https://www.dcnews.ro/dragnea-condamnat-cu-executare-claudiu-manda-surprins-de-decizia-judecatorilor_597993.html [consultată ultima dată la 22.06.2018].

Referiri privind aceste principii se regăsesc și în reglementările internaționale, astfel:

- **„Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului”**, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a ONU, precizează în cuprinsul pct. 1 că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”. În cadrul aceluiași principii, în cuprinsul pct. 2 se menționează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”.

- **„Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delincvenților”**, adoptată la Congresul a VIII-lea al Organizației Națiunilor Unite prevede la pct. 4 că „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

- **Recomandarea (94) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre** privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată la 13 octombrie 1994, care, dorind să promoveze independența sistemului judiciar, a elaborat mai multe reguli cu valoare de principiu. Una dintre acestea vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor. Documentul prevede că sensul de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

Conținutul acestui principiu constă în obligația executivului și legislativului să se abțină de la adoptarea oricăror măsuri care ar putea submina independența judecătorilor. Pe lângă toate acestea, se precizează în document, „că nu ar trebui să fie permis grupurilor de presiune să submineze independența sistemului judiciar”.

Independența magistraților nu constituie doar o garanție a statului pentru înfăptuirea justiției, ci în egală măsură, un drept și o obligație a magistraților. Independența este privită ca *„atribut al funcției, care îi permite judecătorului să acționeze în realizarea actului juridic și, mai ales, să decidă doar în baza legii și a propriei conștiințe, fără nici o subordonare sau influență”*.

Articolul 1 alin. (4) din Constituția României consacră expres *principiul separației și echilibrului puterilor legislative, executive și judecătorească*.

Datele speței pun în discuție, printre altele, raportul dintre limitele discursului public al oamenilor politici și necesitatea apărării unor valori precum independența justiției și reputația corpului magistraților. Din această perspectivă, oamenii politici sunt ținuți să-și exercite dreptul la liberă exprimare doar în anumite limite atunci când sunt puse în discuție valori precum independența, autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Modalitatea de exprimare creează un dubiu greu de înlăturat cu privire la independența magistraților, cu consecința afectării imaginii sistemului de justiție.

O asemenea abordare, care nu poate fi circumscrisă libertății de opinie, ca formă de manifestare a libertății de exprimare, afectează atât independența sistemului judiciar,

cât și încrederea pe care, într-o societate democratică, organele judiciare și instituțiile din sistemul judiciar trebuie să o inspire opiniei publice (în competența, corectitudinea și probitatea pe care, în mod legitim, orice persoană care încredințează magistraților apărarea drepturilor sale le așteaptă).

Într-un stat de drept, nimeni - și cu atât mai puțin un reprezentant al uneia din celelalte două puteri, chiar dacă are calitatea de inculpat ori de condamnat penal - nu are dreptul să extrapoleze nemulțumirile referitoare la instrumentarea unei anumite cauze, asupra întregului sistem judiciar. În măsura în care se procedează astfel, **persoana care face aceste afirmații generalizatoare aduce, inevitabil, atingere principiului constituțional al separației puterilor în stat, cu consecința afectării prestigiului justiției și, implicit, a independenței și reputației magistraților.**

Puterea judecătorească trebuie să fie independentă, ceea ce implică existența unor anumite garanții față de celelalte puteri ale statului, pentru a se evita politizarea și pentru a apăra independența și imparțialitatea magistratului.

Când, din motive infame, se urmărește diminuarea funcției și a rolului puterii judecătorești, statul pierde calitatea de stat de drept, cu toate consecințele și implicațiile socio-economice ce decurg din aceasta.

În Raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU din 1987 se precizează că **„principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat”** - (pct. 75).

Consiliul Superior al Magistraturii este singura autoritate statală care gestionează cariera magistraților și are obligația constituțională de a apăra independența acestora, interesul de a proteja reputația și de a asigura autoritatea magistraților fiind superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora.

Rapoartele MCV subliniază constant faptul că ar trebui să se întreprindă măsuri suplimentare pentru a furniza un sprijin adecvat magistraților împotriva cărora sunt îndreptate critici ce subminează independența justiției, nicidecum recomandarea că ar fi necesare asalturi ale politicianilor asupra judecătorilor și procurorilor din România.

Pe cale de consecință, se impune apărarea justiției ca sistem, precum și a judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, în mod special, întrucât afirmațiile formulate în condițiile arătate sunt de natură să producă un impact negativ asupra sistemului judiciar, aducând atingere independenței, prestigiului și credibilității în ansamblul său.

judecător Dragoș Călin, Curtea de Apel București, co-președinte
 judecător Anca Codreanu, Tribunalul Brașov, co-președinte

